

mensualitats que se'm deuen, més el *gast* de protest d'una lletra que se'm retornà», carta de Galomar al director d'«El Poble Català», 1910.

Com és normal en el dels mots terminats en *-st*, el plural modern és *gastos*, de l'antic singular *gast*: «à oït dir que los *gastos* feren en Barcelona en paga del guany <que> feren en les carniceries» (d'un viatge que feren per defensar uns drets en cort), Solsona, 1561-1588 (BCEC 1908, 140); «la Rectoria és molt pingüe, que val vuy al rector de dita sglésia, pagats tots los *gastos*, mil lliures franques», doc. civissenc del S. XVI (Macabich, *Feudalismo*, p. 26); «fer grans *gastos*: maximos sumptus faceres», «C. de Barutell --- anirà a Salamanca, y que per a los *gastos* del estudi lo senyor son pare, li ha assignat les rendes de lectures que té en les sues senyories», OPou (*ThPu.*, 140 i més enllà); «sabia quant reproductius són avuy certs *gastos*, y no volia perdonar-ne cap», Noller (*Croquis*, 105).

D'aquí s'ha extret un sing. analògic modern *gasto* (tal com s'ha format *trasto*, *misto*, *romanço* etc., com explico en *LleuresC*, 45): en realitat no hi ha cap motiu sòlid per condemnar aquesta forma com a castellanisme, i ho hem de considerar un excés purista, encara que en aquest cas hagi obtingut l'admissió de filòlegs molt seriosos, per més que sigui preferible literàriament *despesa*, *-eses*, tant en plural com en singular, com ho és *romança* a *romança*. *Gasto* ja apareix en singular en un doc. de 1550 (*AlcM*), «dit retaula se ha de portar des de Ripoll a la Pobla, a *gasto* de dites administracions --- fent-li lo *gasto* les dites administracions», a. 1630 (Serra Vilaró, *Pinós i Mataplana* III, 185); «*gasto*: sumptus», *DT*o. 1647-70; Lacav.; «és cert se troba cristall ab abundància, sinó que per may faltar-li la neu en les congestes, y ésser tan espaldades, no-s pot traure si no és ab molt gran perill y *gasto*», en el ross. Andreu Bosch (Perp., 1628), *Titols de honor*, 84. Com es veu, en textos i comarques quasi del tot lliures de la sospita de castellanisme.

Degastar [fi S. XIII] 'destrossar, destruir, devastar', del ll. DEVASTARE: «ab les gens del pòbol per legeses *degastades*», *VidesR*, 72v1, trad. inhàbil i barroera del text ll. *lues populum devastaret* (191.3), veg. la nota 81; «Croesus devastabit --- vol dir en romanç: Creus perdrà e *deguastarà* molts regnes com haurà passat lo riu de Alim», Boeci (*Consol. de Phil.*, fi S. XIV, 64); «si hom dormie defora, haurie y perill --- de pluges que *degasten* la persona», StVincentF (*Serm.* II, 130.4).

Modernament, amb el sentit atenuat, *degastar-se* «gastarse o consumir-se poc a poc ---; del oïdo de les armes de foc: *desgranarse*, *degastarse*, vitinari», Lab. 1839] i *degastar* tr. [DOrt.]; *degast* [DOrt.], abans *degast*; *degastador* 'destructor, malbaratador' ant.: *deguastador*, *VidesR*; «dóna hom curador als furiosos e als orats e als pròdigos, ço són *deguastadors* de lur béns», *CostTort*. Ied. Ol., 263]; «Santa Maria Magdalena --- venc ab bon engüent e escampà l sobre l cap de Jesuchrist a manera de ayguaros, com ara s fa; Judes e altres dehyen: —Oo, de la *degastadora*! --- se n'haguere pogut haver més de 300 sous», StVincentF (*Serm.* II, 275.3); *degastador*. *Desgastament*.

El duplicat erudit *devastar* [Lacavalleria; D. Torra 1757; Belv.]; *devastador* [id.]; *devastació* [id.]; *devastament*; *devastall*. *Aguastat*; *agustament*. *Esgastador*. *Malgastar* [Belv.]; *malgastador*; *malgast*.

+*Regastinyós*, dit d'un menjar de mal rosegat, estireganyós (m'és familiar, barceloní i gironès), fig. 'dur, grofolllut, repellent': «una tèrbola perversitat, misteriosament complicada de la innocència *regastinyosa*, pròpia de les dones a qui un obstacle natural no deixa fruit les més espinoses experiències de la vida», Coromines (*La Dona Lletja*, III, en *A Recés*, 165); cf. men. *regastiaes* f. pl. «talladures, progueres, raïsses» (Camps Merc., *BDLC* x, 25), «deixalles, la part més xereca que queda d'una cosa», Moll (*Misc. Alcover*, pp. 416, 456); hi ha relació o contaminació, d'aquell amb *estireganyós*, i d'aquest, per una part amb *rostinyós*, que el mateix Moll defineix 'aspre', 'dur, gropellut', per altra banda, amb *restar* (metà. de *rest-eg-alles*?).

+*Guasta*. Mot d'origen oscúr: («*uasta* pincel ---» usat per a la fabricació de la ceràmica de Manises (vocabulari d'Almela, p. 425): és de forma i sentit imprecisos i d'etim. molt incerta, si bé és concebible que fos un pinzell fet amb parracs, pells, pèls o altra matèria desgastada; com que en aquest vocabulari hi ha molts arabismes (heretats de la vella indústria morisca), podria ser-ne un, si fos —com és tan fàcil— tret d'un escrit i mal llegit per *uasca*, com sigui que l'arrel aràbiga *wšq*, que és força productiva, encara que té més aviat altres significats més amplis, també prengué a l'àrab hispànic oriental, en II i V forma, el significat de 'pintar' (*RMa.*; Dozy, *Suppl.*)² CPT.: *Gasta-pa*.

Apèndix. Té aire de ser derivat de *de(s)gastar* (oc. mod. *deigastà*) un mot curiós que ha donat molts maldecaps als provençalistes (PMeyer, Levy, Millardet, Spitzer hi anaren molt esmaperduts), que només es troba en *Flamenca*: sempre amb valor adverbial —un cop com a veritable adverbí, l'altre en la locució formada amb *per*—, sempre parlant del insensat i bestial gelós Archambaut, marit de l'adúltera protagonista: «ges no-s fera los guinhós raïre / --- / grifon sblemet o esclau pres; / e tot o fes *digastendons*: / — major pavor aurà mi-donz / si-m ve barbat e guinhonut: / il non farà ges tan leu drut!» (v. 1557), «e la tersa mouta sonada, / adoncs ven le fers aversiers / per *digastendonz* tots derriers» (v. 2441).

S'ha pensat en quasi tot, però no s'ha posat prou atenció en el fet que ací la rima exigeix inexcusablement que la *-n-* de *-nz* fos una *n* fixa, o sigui una *-n'* geminada o recolzada (altrament també hi hauria hagut reducció de *-ONES* a *-ós* en llengua d'oc, mai com en català *-ons* —com ho mostren les locucions corresponents a les nostres *de genollons*, *a reculons*, *a boccons*, que en occità són pertot a *genolhós*, *a bocós* etc.): cosa que obliga a suposar un compost on entri el mot *donz* 'senyora, dama', de *mi-donz*, *si-donz* (o eventualment el masculí *DOMINUS*), i això correspon bé al significat del context, que ha de ser 'per perjudicar o espantar la dama, les dones' —una expressió popular misògina, sens dubte—. Veritat que l'explicació morfosintàctica no és fàcil: PER DEVAST' IN DOM(1)NIS? DE-